

Міністерство освіти і науки України
Український державний університет імені Михайла Драгоманова
Факультет соціології та соціальної політики

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (СИЛАБУС)
«ТРЕНІНГ ФОРМУВАННЯ ТОЛЕРАНТНОСТІ»

Галузь знань
23 «Соціальна робота»
Спеціальність
231 «Соціальна робота»
Освітній рівень
перший (бакалаврський)

Назва кафедри та викладач / викладачі	Кафедра соціальної освіти та соціальної роботи Викладач: Ясточкіна Ірина Анатоліївна Інформація про викладача на сайті факультету: : https://fssp.ndu.edu.ua/kafedry/kafedra-sotsialnoi-osvity-ta-sotsialnoi-roboty E-mail: i.a.yastochkina@ndu.edu.ua		
I. Основна мета/цілі навчання	Формування уявлення про толерантність як універсальний принцип життя людини; розвиток толерантного, гуманістичного підходу в спілкуванні та дослідженні світогляду інших людей.		
II. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі	Дисципліни вільного вибору Цикл вибіркових дисциплін Шифр у навчальному плані: ВВ 2.01		
III. Обсяг навчальної дисципліни		Денна форма	Заочна форма
	Кількість кредитів	3	3
	Загальна кількість годин	90	90
	Лекційні заняття	14	4
	Семінарські заняття	16	6
	Практичні заняття		

	Самостійна робота	60	80
IV. Короткий зміст навчальної дисципліни	Лекційні заняття (14/4)		
	Змістовий модуль 1. Актуальні проблеми розвитку толерантності		
	Тема 1. Сучасні концепції і моделі толерантності (2)		
	Тема 2. Тренінг формування толерантності: мета, завдання, структура (2/1)		
	Змістовий модуль 2. Проблемне поле та перспективи толерантності		
	Тема 3. Толерантність, інтолерантність, толерантна поведінка, толерантна особистість (2/1)		
	Тема 4. Правові проблеми забезпечення толерантності і поваги до прав людини в Україні (2)		
	Тема 5. Методи дослідження толерантності (2/1)		
	Змістовий модуль 3. Технології формування толерантності		
	Тема 6. Формування толерантної культури особистості (2)		
	Тема 7. Формування толерантних взаємостосунків. Толерантне спілкування (2/1)		
	Семінарські заняття (16/6)		
	Змістовий модуль 1. Актуальні проблеми розвитку толерантності		
	Тема 1. Історичний розвиток проблеми толерантності (2/0)		
	Тема 2. Інтерактивні техніки у процесі проведення тренінгу толерантності (2/1)		
	Змістовий модуль 2. Проблемне поле та перспективи толерантності		
	Тема 3. Методи дослідження толерантності (2/1)		
	Тема 4. Толерантна особистість та критерії її визначення (2/1)		
	Тема 5. Толерантність в системі забезпечення прав людини (2/1)		
	Змістовий модуль 3. Технології формування толерантності		
	Тема 6. Розвиток толерантності в процесі тренінгу (2)		
	Тема 7. Соціальні технології формування толерантності (2/1)		
	Тема 8. Конструювання толерантного соціального простору (2/1)		
	Самостійна робота здобувача вищої освіти (60/80)		
	Змістовий модуль 1. Актуальні проблеми розвитку толерантності		
	Тема 1. Сучасні концепції і моделі толерантності (9/11)		
	Тема 2. Тренінг формування толерантності: мета, завдання, структура (9/11)		
	Змістовий модуль 2. Проблемне поле та перспективи толерантності		
	Тема 3. Толерантність, інтолерантність, толерантна поведінка, толерантна особистість (9/11)		
	Тема 4. Правові проблеми забезпечення толерантності і поваги до прав людини в Україні (9/11)		
	Тема 5. Методи дослідження толерантності (8/12)		
	Змістовий модуль 3. Технології формування толерантності		

Тема 6. Формування толерантної культури особистості (8/12)

Тема 7. Формування толерантних взаємостосунків. Толерантне спілкування (8/12)

Детальні теми лекційних, семінарських занять, теми і завдання для самостійної роботи та інше містяться на курсі у Moodle: <https://moodle.udu.edu.ua/course/view.php?id=5430>

V. Результати навчання

ПРН.21. Демонструвати толерантну поведінку, виявляти повагу до культурних, релігійних, етнічних відмінностей, розрізняти вплив стереотипів та упереджень.

VI. Порядок та критерії оцінювання

Форми і методи поточного контролю
Форма підсумкового контролю – Залік
Поточний контроль

Рейтинговий бал з видів навчальної діяльності															
	Сем.1	Сем.2	СР1	МК1	Сем.3	Сем.4	Сем.5	СР2	МК2	Сем.6	Сем.7	Сем.8	СР3	МК3	Всього
Д.ф.	5	5	10	10	5	5	5	15	10	5	5	5	10	5	100
З.ф.		5	15	10	5	5	5	15	10		5	5	10	10	100

Позначення: Д.ф. – денна форма; З.ф. -заочна форма; Сем- семінарські заняття; СР. – самостійна робота; МК –

Поточний контроль	Присутність на лекційних заняттях, опитування (усні й письмові), доповіді, реферати, творчі роботи (презентації, написання, есе), тестування, модульні контрольні роботи
Підсумковий контроль	Залік

Важливі зауваги щодо оцінювання

Навчальна дисципліна викладається протягом 4 семестру і завершується заліком, максимальна кількість балів, яку здобувач може набрати протягом семестру - 100. До початку залікової сесії / екзаменаційної сесії здобувач повинен набрати мінімум **35 балів**. Цей бал не означає зарахування, він просто дає здобувачеві право скласти залік. Якщо здобувач не отримав 35 балів, у наступному семестрі він проходить ці навчальну дисципліну повторно на платній основі.

Якщо здобувач отримав незадовільну оцінку під час заліку, в нього виникає академічна заборгованість. Повторно скласти атестацію він повинен до початку наступного семестру в терміни, визначені деканом. Повторне складання може бути не більше двох разів: перший раз – викладачеві, другий раз – комісії. Якщо здобувач має більше 5-ти академзаборгованостей, він відраховується з університету.

Про порядок складання екзаменів, перескладання і оскарження результатів див. Положення про організацію освітнього процесу.

Критерії оцінювання

Під час усних відповідей:

• повнота розкриття питання; • логіка викладення, культура мовлення; • впевненість та аргументованість; • використання основної та додаткової літератури (підручників, навчальних посібників, журналів, інших періодичних видань тощо); • аналітичні міркування, вміння робити порівняння, аналіз, висновки.

Під час виконання письмових завдань:

• повнота розкриття питання; • цілісність, систематичність, логічна послідовність, вміння формулювати обґрунтовані висновки; • акуратність оформлення письмової роботи; • підготовка матеріалу за допомогою комп'ютерної техніки (комп'ютерних технологій), різних технічних засобів та програм.

Рівень відповідності критеріям

Творчий рівень (90 – 100 балів). Відповідь здобувачів містить повний, розгорнутий, правильний виклад матеріалу з поставленого питання; демонструє знання основних понять і категорій та взаємозв'язку між ними, вірно розуміння змісту основних теоретичних положень; вказує на вміння давати змістовний та логічний аналіз матеріалу з поставленого питання; демонструє знання різних наукових концепцій та підходів щодо певної науково-теоретичної чи науково-практичної проблеми, пов'язаної з поставленим питанням; здатність робити власні висновки в разі неоднозначності, спірного чи проблемного характеру поставленого питання чи проблеми.

Високий рівень (80 – 89 балів). Здобувач дав досить змістовну відповідь на поставлене питання, але відповідь містить наступні недоліки: - недостатня повнота, незначні неточності чи прогалини при поясненні того чи іншого аспекту питання; - недостатньо детально розкритий предмет запитання, а основні поняття носять тезисний характер; відповідь на ситуаційне завдання є недостатньо аргументованою;

Достатній рівень (70 – 79 балів). Здобувач дав відповідь на поставлене питання, однак допустив незначні помилки як змістовного характеру, так і при оформленні відповіді на питання, а саме: відтворює основні поняття поверхово, не виокремлює взаємозв'язки; окремі формулювання є нечіткими; міститься інформація, котра не відноситься до змісту екзаменаційного питання.

Задовільний рівень (65 – 69 балів). Здобувач дав відповідь на поставлене питання, однак допустив суттєві помилки як змістовного характеру, так і при оформленні відповіді на питання, а саме: зміст відповіді свідчить про прогалини у знаннях з відповідного питання або ж про невірне розуміння окремих аспектів поставленого питання; відповідь викладена недостатньо аргументовано та/або з порушенням правил логіки при поданні матеріалу.

Низький рівень (60 – 64 балів). Здобувач засвоїв теми з навчальної дисципліни, але дуже поверхово, володіє навчальним матеріалом на елементарному рівні і фрагментарно, не може самостійно викласти зміст більшості питань курсу.

Незадовільний рівень:

35 – 59 балів з можливістю повторного складання. Здобувач частково виконав програму, не засвоїв більшості тем програми курсу, володіє елементарними знаннями з навчальної дисципліни, не вміє логічно, послідовно, грамотно висловлювати думку;

	0 – 34 балів з обов’язковим повторним вивченням навчальної дисципліни. Здобувач не виконав більшості завдань програми, не володіє навчальним матеріалом.
VII. Політика курсу	Ґрунтується на засадах академічної доброчесності та визначається системою вимог, які ставляться до здобувачів вищої освіти в УДУ імені Михайла Драгоманова Дні й години для консультацій: консультації проводяться згідно з графіком кафедри.. Обсяги, терміни і порядок відпрацювань: відпрацювати пропуски здобувач може в години консультацій; перескласти завдання може протягом семестру; за доскладання й перескладання робіт (якщо здобувач не наводить поважних причин порушення вимог) оцінка за роботу може бути знижена.
VIII. Основні інформаційні ресурси	Основні інформаційні джерела 1. Вовк Д. О. Верховенство права і толерантність : навчальний посібник. Київ, 2018. 172 с. URL: https://nlu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/phd_3_copy.pdf 2. Декларація принципів толерантності (затверджена Резолюцією Генеральної Конференції ЮНЕСКО 16 листопада 1995 року). URL: https://don.kyivcity.gov.ua/files/2014/2/10/Deklaracija-tolerantnosti.pdf 3. КОМПАС: посібник з освіти з прав людини за участю молоді: друге видання / За редакцією: Патриції Брандер, Еллі Кін, Віри Юхаж, Аннетт Шнайдер. Вид-во «Право». 2020. 490 с. URL: https://rm.coe.int/compass-2020-ukr-yfdua/1680a24e8d 4. Культура миру : посібник з толерантності /ред.М. Капітоненко. Київ : МЦПД. 100 с. 5. Столяренко О. В. Виховання культури толерантних взаємин у студентської молоді: навчально-методичний посібник. Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2014. 248 с. URL: https://ir.lib.vntu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/29946/61308.pdf?sequence=2&isAllowed=y Онлайн курс «Культура толерантності: як побудувати суспільство, комфортне для всіх». URL: https://prometheus.org.ua/course/course-v1:Prometheus+TOL101+2020_T3 Онлайн курс Діалог та медіація: Шлях до порозуміння. URL: https://prometheus.org.ua/prometheus-free/mediacia-dialog/

Обговорено та затверджено на засіданні кафедри соціальної освіти та соціальної роботи протокол №8 від 29 січня 2025 року

